

2015/2323(INI)

12.4.2016

LAUSUNTO

sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalta

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

energian kuluttajien aseman vahvistamisesta
(2015/2323(INI))

Valmistelija: Kaja Kallas

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. suhtautuu myönteisesti komission tiedonantoon energian kuluttajien aseman vahvistamisesta¹; yhtyy komission näkemykseen, että on purettava esteet, jotka estävät kuluttajia ohjaamasta kulutustaan asianmukaisesti ja vähentämästä energiakustannuksiaan;
2. katsoo, että tässä suhteessa energiaunionilla² tulisi olla kansalaisten edut ytimessään;
3. pitää hyvin huolestuttavana, että vaikka kolmannen energiapaketin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetettu määräaika umpeutui viisi vuotta sitten, sen avulla tavoiteltuja aidosti kilpailukykyisiä ja kuluttajaystävällisiä energian vähittäismarkkinoita ei vielä ole kehittynyt, ja että energian vähittäismarkkinoiden vapauttamista ja yhdentämistä sekä verkonhaltijoiden toimintojen eriyttämistä eräissä jäsenvaltioissa ei ole vielä saatu päätökseen, minkä seurauksena kilpailua ei ole riittävästi, hallitsevaa markkina-asemaa käytetään väärin, avoimuus on puutteellista ja toimittajia ja palveluja koskeva valinnanvara kaventuu;
4. kehottaa komissiota ryhtymään konkreettisiin toimiin, jotta tukku- ja vähittäismarkkinat saataisiin paremmin yhdistettyä ja alentuneet tukkuhinnat saataisiin siten siirrettyä paremmin vähittäishintoihin ja päästäisiin vaiheittain kokonaan eroon hintojen sääntelystä, sekä edistämään vastuullista kuluttajakäyttäytymistä kannustamalla jäsenvaltioita etsimään muita keinoja energiaköyhyyden estämiseksi; muistuttaa, että kuluttajat hyötyvät markkinoiden määräämistä hinnoista; kehottaa suunnittelemaan verkkomaksut siten, että niiden avulla voidaan kohtuullisessa määrin periä takaisin kustannuksia ja että ne eivät estä energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamista;
5. kehottaa panemaan kolmannen energiapaketin kaikilta osin täytäntöön, mihin kuuluu myös oikeus vaihtaa maksutta toimittajaa ja tehokkaampi tiedottaminen kuluttajien oikeuksista, sekä toteuttamaan lisätoimia energiantoimittajan vaihtamisen helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi esimerkiksi vaihtoaikaa lyhentämällä ja tietojen siirtoa tehostamalla ja suojaamalla, jotta vältettäisiin kuluttajien toimittajariippuvuus;
6. korostaa, että mikäli kollektiiviset vaihtojärjestelmät ja kampanjat ovat riippumattomia ja osallistavia, niillä voi olla suuri merkitys pyrittäessä auttamaan kuluttajia löytämään edullisempia tarjouksia ja tavoittamaan sellaiset henkilöt, jotka eivät ole perillä markkinoista, sekä kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat kotitaloudet;
7. kehottaa komissiota varmistamaan, että sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi³ pannaan täytäntöön ja että tällaisia menettelyjä jäsenvaltioissa tutkivat

¹ COM(2015)0339.

² Joustavasta energiaunionista ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastonmuutospolitiikkaa koskevasta puitestrategiasta 25. helmikuuta 2015 annettu komission tiedonanto (COM(2015)0080).

³ Direktiivi 2005/29/EY, annettu 11. toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja direktiivin 84/450/ETY, direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä

kansalliset viranomaiset tiivistävät keskinäistä yhteistyötään; pitää myönteisenä komission aikomusta sisällyttää erityisesti energiaa koskevia säännöksiä kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen⁴ liitteeseen;

8. korostaa, että kuluttajien on tärkeää saada reaaliaikaista tietoa energialähteiden yhdistelmästä sekä energian kulutuksesta ja siihen liittyvistä kustannuksista, jotta he saavat paremmat mahdollisuudet seurata kulutustaan ja energiankäytön tehokkuutta ja jotta lisätään avoimuutta ja kilpailua energiamarkkinoilla; kehottaa siksi ottamaan nopeasti käyttöön tieto- ja viestintäteknologiaa, kuten mobiilisovelluksia, verkkoalustoja, tietokeskuksia ja älymittareita, ja huolehtimaan samalla selkeästä tietosuojaa koskevasta lainsäädäntökehyksestä, turvallisuudesta ja kaikkien markkinaosapuolten pääsystä tietoihin, jolloin varmistetaan kuluttajien mahdollisuus valvoa heitä koskevia tietoja; kehottaa komissiota myös seuraamaan älykkäiden mittausjärjestelmien käyttöönoton valmistelusta annetun suosituksen 2012/148/EU⁵ täytäntöönpanoa ja varmistamaan, että digitaalitekniologiasta vähemmän tietäviä kuluttajia ei jätetä oman onnensa nojaan;
9. kehottaa komissiota jatkotoimiin, jotta energiankulutuksen laskutuksen ja siihen liittyvän mittarinlukemisen tiheyttä parannettaisiin ja jotta laskuista ilmenisi aiempaa selkeämmin, vertailukelpoisemmin ja avoimemmin energian alkuperä, kulutus, hintarakenne sekä tietopyyntöjen ja valitusten käsittely; kehottaa laatimaan unionin tason suuntaviivoja riippumattomista, ajantasaisista ja helppokäyttöisistä hintojen vertailuvälineistä erityisesti avoimuuden, luotettavuuden ja kaikkien markkinatoimijoiden välisen kilpailun lisäämiseksi ja jotta kuluttajat voivat entistä helpommin vertailla tarjouksia, myös sopimustyypejä ja energialähteiden hintoja ja tyypejä; kehottaa huolehtimaan, että kaikilla kuluttajilla on mahdollisuus saada käyttöönsä vähintään yksi energiapalvelujen hintoja vertaileva väline; katsoo, että energiaan liittymättömiä veroja ja maksuja ei pitäisi sisällyttää energialaskuihin; painottaa, että tarvitaan selkää keskihintaa kilowattitunnilta, johon sisältyvät kaikki asiaan liittyvät maksut ja verot, jotta kuluttajat voivat asianmukaisesti verrata nykyisiä maksujaan heidän nykyisen sähköyhtiönsä tai muun sähköyhtiön mahdollisesti esittämiin muihin tarjouksiin;
10. katsoo, että kaikkien energiatoimittajien verkkosivustojen ja sähköisen laskutuksen olisi oltava täysimääräisesti vammaisten henkilöiden saatavilla ja että niiden olisi täytettävä asiaankuuluvan eurooppalaisen standardin EN 301 549 vaatimukset;
11. katsoo, että sähkömarkkinarakenteen tarkistamisen keskeisenä tavoitteena olisi oltava varmistaa, että sähkömarkkinoihin ja kohtuulliseen hintatasoon investoidaan riittävästi, sekä lisätä kuluttajien valinnanmahdollisuuksia ja parantaa heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa osallistumiseensa täysin toimintakykyisiin ja tehokkaisiin energiamarkkinoihin erityisesti siten, että tarjotaan kuluttajille dynaamisia hintasopimuksia ja poistetaan esteet oman energiantuotannon käynnistämisen tieltä; kehottaa tavoittelemaan tuottajakuluttajien helppoa markkinoille pääsyä ja vastuuta tasesähköstä, kustannusten ja hyötyjen tasapuolista jakautumista sekä tehokasta kuluttajansuojaa.

koskeva direktiivi), EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22–39.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 2006/2004, annettu 27 päivänä lokakuuta 2004, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä, EUVL L 364, 9.12.2004, s. 1–11.

⁵ EUVL L 73, 13.3.2012, s. 9–22..

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS LAUSUNNON ANTAVASSA
VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	15.3.2016
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 32 -: 2 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Maria Grapini, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Marcus Pretzell, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Lucy Anderson, Biljana Borzan, Birgit Collin-Langen, Edward Czesak, Kaja Kallas, Julia Reda, Dariusz Rosati, Kerstin Westphal
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Petras Auštrevičius, Jane Collins